

Sympóziá, kolokviá, konferencie

**MEDICÍNA A PRÁVO –
MINULOSŤ, PRÍTOMNOSŤ, BUDÚCNOSŤ
II. ročník**

Zborník abstraktov z medzinárodnej on-line vedeckej konferencie
konanej dňa 17. 12. 2020

Inštitút medicínskeho práva

Bratislava 2020

Editor zborníka: Pavol Kádek

Medicína a právo – minulosť, prítomnosť, budúcnosť II. ročník: zborník abstraktov z medzinárodnej on-line vedeckej konferencie konanej dňa 17. decembra 2020 / zostavovateľ: Pavol Kádek – 1. vyd. – Bratislava: Inštitút medicínskeho práva, 2020. – 24 s.

(Sympóziá, kolokviá, konferencie)

ISBN 978-80-570-2635-8

- medicínske právo
- sociálne lekárstvo
- lekárska etika
- dejiny medicíny
- Vyšehradská štvorka

Všetky práva vyhradené. Toto dielo ani žiadnu jeho časť nemožno reprodukovat', šíriť v papierovej, elektronickej či v inej podobe, ukladať do informačných systémov alebo inak rozširovať bez výslovného predchádzajúceho súhlasu vydavateľa.

Za odbornú a jazykovú stránku tohto zborníka zodpovedajú autori jednotlivých príspevkov.

© Inštitút medicínskeho práva, 2020

ISBN 978-80-570-2635-8

Obsah

Úvodné slovo – príhovor organizátora konferencie	4
Program konferencie	6
Mihály FILÓ: ÖNGYILKOSSÁG, EUTANÁZIA, NEMZETI KULTÚRA	10
Justyna ŻYLIŃSKA: PROCESOWO-KRYMINALISTYCZNE ZASADY OGLĘDZIN ZWŁOK NA MIEJSCU ICH UJAWNIEŃIA – ZARYS PROBLEMATYKI	11
Jiří KUBÍK: HIPPOKRATES A PRÁVNÍ PARADOXY SOUČASNOSTI	12
Olga SOVOVÁ: PRÁVNÍ A MANAŽERSKÁ PROBLEMATIKA KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ VE ZDRAVOTNICTVÍ V DOBĚ PANDEMIE	13
Matej GOGOLA: ZÁKONNÝ ČLÁNOK XIV Z ROKU 1876. OTÁZKA RIEŠENIA EPIDEMICKEJ SITUÁCIE A BOJA PROTI INFEKČNÝM CHOROBÁM V UHORSKU	14
Juraj GAŠPAROVIČ: COVID-19: NOVÉ OCHORENIE	15
Róbert DOBROVODSKÝ: MEDICÍNSKE PRÁVO A VÝZVY ZÁKONODARCU V OPATRENIACH NA BOJ S KORONAVÍRUSOM SARS-COV-2	16
Vojtech FÖLDES: PRACOVNOPRÁVNE ASPEKTY VÝKONU ZDRAVOTNÍCKEHO POVOLANIA V ČASE MIMORIADNEJ SITUÁCIE A NÚDZOVÉHO STAVU VYHLÁSENÉHO V SÚVISLOSTI S OCHORENÍM COVID-19	17
Marica PIROŠÍKOVÁ: OBMEDZENIA ĽUDSKÝCH PRÁV POČAS NÚDZOVÉHO STAVU VYHLÁŠKAMI ÚRADU VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY	18
Zuzana FÖLDESOVÁ MOTAJOVÁ: CEZHRANIČNÁ ZDRAVOTNÁ STAROSTLIVOSŤ V SLOVENSKEJ REPUBLIKE	19
Miroslav MITLÖHNER: NĚKOLIK POZNÁMEK K TRESTNĚPRÁVNÍ OCHRANĚ LIDSKÉHO EMBRYA A LIDSKÉHO GENOMU	20
Ján HRIVNÁK: BEZÚHONNOSŤ AKO JEDNA Z PODMIENOK NA VÝKON ZDRAVOTNÍCKEHO POVOLANIA	21
Petr LOJAN: K PRÁVNÍ ÚPRAVĚ ODLEHČOVACÍ SLUŽBY	22
Pavol KÁDEK: ZDRAVOTNÁ STAROSTLIVOSŤ A PRÁVNA ZODPOVEDNOSŤ	23

Úvodné slovo – príhovor organizátora konferencie

Vážené dámy, vážení páni, ctené auditórium, dovoľte mi srdečne Vás všetkých privítať na tomto vedeckom podujatí s názvom „Medicína a právo – minulosť, prítomnosť, budúcnosť“.

Usporiadateľom tejto vedeckej konferencie je „Inštitút medicínskeho práva“, pričom nemožno opomenúť, že ide už o druhý ročník tohto vedeckého podujatia, ktoré má byť pravidelným medicínsko-právnym diskusným fórom organizovaným vždy v decembri pred Vianocami, pred najkrajšími sviatkami roka. V tomto období sa snažia všetci ľudia dobrej vôle aspoň nachvíľu zastaviť a stráviť v kruhu svojich najbližších príjemné chvíle naplnené láskou, pokojom, toleranciou a vzájomným porozumením.

Pevne verím, že tejto tradícii zostaneme naďalej aj v budúcich rokoch verní a podarí sa nám každoročne pred vianočnými sviatkami usporiadať medicínsko-právnu konferenciu na medzinárodnej úrovni, a pevne dúfam, že závery týchto vedeckých podujatí budú inšpirujúce pre oblasť vedy, výskumu, ako aj pre aplikačnú prax.

Rok 2020 je v celosvetovom meradle úplne iný než predošlé roky. Žijeme v období pandémie. Celý svet zachvátilo nové ochorenie COVID-19. Táto situácia komplikuje život každému jednému z nás. Vzhľadom na súčasnú epidemickú situáciu bolo potrebné druhý ročník konferencie „Medicína a právo – minulosť, prítomnosť, budúcnosť“ zrealizovať nie prezenčne, ale len on-line formou. Aby však nebola narušená kontinuita organizovania tejto medicínsko-právnej konferencie, bola nateraz on-line forma jediná možnosť, ako sme sa mohli aspoň virtuálne stretnúť a vymeniť si odborné a vedecké názory na nové trendy v medicínskom práve a v ďalších súvisiacich disciplínach.

Medicína je jedným z najrýchlejšie sa rozvíjajúcich odborov ako z pohľadu vedy, tak z pohľadu právnych a ostatných spoločenských súvislostí. Zdravotnícki pracovníci sa v súčasnosti každodenne stretávajú s problémami, ktoré mnohokrát nevyplývajú len zo samotného poskytovania zdravotnej starostlivosti, ale majú omnoho širšiu dimenziu. Medicínske právo je typické tým, že mnohé jeho inštitúty neboli doposiaľ vyložené judikatúrou, príp. mnohé právne problémy, s ktorými sa zdravotnícki pracovníci v tejto ťažkej dobe stretávajú, nie sú riešené ani v súčasnosti platnými právnymi normami.

Medzinárodná on-line vedecká konferencia má napomôcť tomu, aby prebehla vecná diskusia medzi jednotlivými odborníkmi z oblasti práva, medicíny a ostatných spoločenských vied, a ponúkli sa tak efektívne riešenia na prípadnú de lege ferenda úpravu konkrétnych medicínsko-právnych inštitútov, ako aj vedecky odôvodnené legislatívne návrhy a odporúčania v oblasti zdravotníckej legislatívy.

Inštitút medicínskeho práva pôsobí ako vedecko-výskumné a edičné pracovisko už viac než druhý rok a snaží sa svojou vedeckou autoritou napomáhať rozvoju

medicínskeho práva ako samostatného právneho odvetvia. Reálnym krokom k splneniu stanoveného cieľa bolo aj usporiadanie tohto vedeckého podujatia za účelom hľadania východísk pri riešení aktuálnych problémov v oblasti medicínskeho práva, ktoré sú spojené aj so súčasnou epidemickou situáciou všade vo svete.

Ctení zahraniční i domácí hostia, drahí priatelia, dovoľte mi, aby som nám všetkým zaželel príjemne strávený čas na tomto diskusnom fóre, bohaté, plodné a podnetné diskusie, ktoré prinesú určite veľmi zaujímavé prednášky, a aby naše stretnutie prinieslo úspech a pozitívny výsledok v podobe prijatia významných, odborných aj vedeckých a v aplikačnej praxi využiteľných konklúzií, ako aj dostatok podnetných inšpirácií na sformulovanie záverečného komuniké z tohto nášho vedeckého podujatia.

Pavol Kádek, hlavný organizátor konferencie

PROGRAM KONFERENCIE

„MEDICÍNA A PRÁVO – MINULOSŤ, PRÍTOMNOSŤ, BUDÚCNOSŤ“

II. ročník

Termín: 17.12. 2020

Vedecký výbor konferencie: Dr. Mihály FILÓ, PhD, LLM, JUDr. Pavol KÁDEK, PhD., JUDr. Miroslav MITLÖHNER, CSc., doc. MUDr. Vojtech OZOROVSKÝ, CSc., doc. JUDr. Olga SOVOVÁ, Ph.D., MUDr. Eva ZIMANOVÁ, PhD., MPH, Dr. Justyna ŻYLIŃSKA

Oficiálne otvorenie vedeckého podujatia – príhovor organizátora konferencie

JUDr. Pavol KÁDEK, PhD., *výskumný pracovník na Ústave sociálneho lekárstva a lekárskej etiky LF UK; vedúci Katedry medicínskeho práva LF SZU; predseda Inštitútu medicínskeho práva*

Príspevky:

Öngyilkosság, eutanázia, nemzeti kultúra

Dr. Mihály FILÓ, PhD, LLM

Állam- és Jogtudományi Kar, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest, Magyarország

Procesowo-kryminalistyczne zasady oględzin zwłok na miejscu ich ujawnienia – zarys problematyki

Dr. Justyna ŻYLIŃSKA

Uczelnia Techniczno-Handlowa im. Heleny Chodkowskiej, Uniwersytet im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Rzeczpospolita Polska

Hippokrates a právní paradoxy současnosti

JUDr. Jiří KUBÍK

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky

Právní a manažerská problematika krizového řízení ve zdravotnictví v době pandemie

doc. JUDr. Olga SOVOVÁ, Ph.D.

Centrum zdravotnického práva, Právnická fakulta, Univerzita Karlova v Praze; Katedra veřejnoprávních disciplín, Policejní akademie České republiky v Praze; advokátka

Zákonný článek XIV z roku 1876. Otázka riešenia epidemickej situácie a boja proti infekčným chorobám v Uhorsku

Mgr. Matej GOGOLA, PhD.

Ústav sociálneho lekárstva a lekárskej etiky, Lekárska fakulta, Univerzita Komenského v Bratislave

COVID-19: Nové ochorenie

RNDr. Juraj GAŠPAROVIČ, PhD.

Oddelenie virológie, Ústav mikrobiológie, Lekárska fakulta, Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave

Medicínske právo a výzvy zákonodarcu v opatreniach na boj s koronavírusom SARS-CoV-2

JUDr. Róbert DOBROVODSKÝ, PhD., LL.M.

Katedra občianskeho a obchodného práva, Právnická fakulta, Trnavská univerzita v Trnave

Pracovnoprávne aspekty výkonu zdravotníckeho povolania v čase mimoriadnej situácie a núdzového stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19

JUDr. Vojtech FÖLDES

Katedra medicínskeho práva, Lekárska fakulta, Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave; advokát

Obmedzenia ľudských práv počas núdzového stavu vyhláškami Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky

JUDr. Marica PIROŠÍKOVÁ

Katedra občianskeho a pracovného práva, Právnická fakulta, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

Cezhraničná zdravotná starostlivosť v Slovenskej republike

Mgr. Zuzana FÖLDESOVÁ MOTAJOVÁ, MSc.

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky

Několik poznámek k trestněprávní ochraně lidského embrya a lidského genomu

JUDr. Miroslav MITLÖHNER, CSc.

Ústav státu a práva Akademie věd České republiky; Ústav sociální práce, Filozofická fakulta, Univerzita Hradec Králové

Bezúhonnosť ako jedna z podmienok na výkon zdravotníckeho povolania

JUDr. Ján HRIVNÁK

Úrad špeciálnej prokuratúry, Generálna prokuratúra Slovenskej republiky; prokurátor; Katedra medicínskeho práva, Lekárska fakulta, Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave

K právní úpravě odlehčovací služby

PhDr. Petr LOJAN, PhD., MBA

Vysoká škola podnikání a práva, Hradec Králové

Zdravotná starostlivosť a právna zodpovednosť

JUDr. Pavol KÁDEK, PhD.

Ústav sociálneho lekárstva a lekárskej etiky, Lekárska fakulta, Univerzita Komenského v Bratislave; Katedra medicínskeho práva, Lekárska fakulta, Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave

Diskusia, záverečné komuniké a oficiálne ukončenie konferencie

ÖNGYILKOSSÁG, EUTANÁZIA, NEMZETI KULTÚRA

SUICIDE, EUTHANASIA, NATIONAL CULTURE

Mihály FILÓ

*Állam- és Jogtudományi Kar, Eötvös Loránd Tudományegyetem,
Budapest, Magyarország*

Annotáció: A magyarországi közvélemény megütődve értesült arról, hogy Nyugat-Európában bizonyos feltételek mellett lelki szenvedések esetén is engedélyezhetik az eutanáziát. Magyarországon az öngyilkossági szándékot patológiás jelenségként, gyógyításra szoruló pszichikai zavarként értelmezzük. Ez azonban súlyos ellentmondásokhoz vezet. A világnézetileg semleges államban az öngyilkosság szabadsága az egyén magánszférájába esik. Ennek a felismerésnek megfelelően kell hatályos jogunkban ellentmondás-mentesen megalkotni az emberi élet méltó befejezésének jogát védő szabályrendszert.

Kulcsszavak: eutanázia, öngyilkosság, büntetőjog, jogi kultúra, Magyarország

Annotation: Hungarian criminal law does not regulate the topic of the victim's consent in detail, with related provisions exclusively present in certain instances of the Special Part of the Hungarian Penal Code. The dogmatics of the ancient legal principle has been elaborated through legal practice and science. *Ulpian's* famous maxim, *volenti non fit iniuria*, as a disqualifying reason for culpability or factuality, is one of the most controversial issues in the science of present day Western European criminal law. It plays a particularly important role in medical criminal law, therefore its detailed examination is crucial in discussing the topic of end-of-life decisions.

Keywords: euthanasia, suicide, criminal law, legal culture, Hungary

PROCESOWO-KRYMINALISTYCZNE ZASADY OGLĘDZIN ZWŁOK NA MIEJSCU ICH UJAWNIENIA – ZARYS PROBLEMATYKI

PROCEDURAL AND FORENSIC RULES FOR CORPSE INSPECTION IN THE PLACE OF DISCOVERY – AN OUTLINE OF ISSUES

Justyna ŻYLIŃSKA

*Uczelnia Techniczno-Handlowa im. Heleny Chodkowskiej, Uniwersytet im. Kardynała
Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Rzeczpospolita Polska*

Streszczenie: Oględziny zwłok na miejscu ich ujawnienia to czynność, której prawidłowe przeprowadzenie ma istotne znaczenie dla wyjaśnienia okoliczności zdarzenia i ustalenia sprawcy przestępstwa, zwłaszcza jeżeli chodzi o sprawy przeciwko życiu. Jest to czynność niepowtarzalna, z czego wynika, że śladów niezabezpieczonych w trakcie oględzin, nie będzie można ujawnić i zabezpieczyć po upływie określonego czasu, z uwagi na ich zniszczenie czy uszkodzenie. Tym samym z uwagi na brak zabezpieczonych śladów niemożliwe, czy utrudnione będzie ustalenie okoliczności zdarzenia. Celem wystąpienia jest analiza unormowań z zakresu prawa karnego procesowego, dotyczących oględzin zwłok na miejscu ich ujawnienia oraz przedstawienie zasad kryminalistycznych z tym związanych. Wystąpienie koncentruje się na tym, jakie zasady kryminalistyczno-procesowe powinny zostać zastosowane podczas oględzin zwłok na miejscu ich ujawnienia, żeby zabezpieczono ślady, które pozwolą na osiągnięcie celu postępowania karnego.

Słowa kluczowe: oględziny zwłok, zabezpieczanie śladów, dowód

Annotation: External inspection of the corpse on the scene is an activity whose adequate performance is of relevance for the identification of the crime circumstances and the perpetrator especially in the case of crimes against human life. It is an unrepeatable action which means that it will not be possible to disclose or preserve traces and evidence not preserved upon inspection after the elapse of a specific period of time due to their damage or destruction. By the same token, due to lack of the preserved traces, identification of the crime circumstances will be impossible or difficult. The purpose of the paper is to analyse regulations in the field of the procedural criminal law applicable to corpse inspection in the place of discovery and review of the related forensic procedures. The presentation is focused on the criminal and procedural rules to be applied upon corpse inspection in the place of discovery to preserve the traces leading to the accomplishment of the purpose of the criminal procedure.

Keywords: corpse inspection, preservation of traces, evidence

HIPPOKRATES A PRÁVNÍ PARADOXY SOUČASNOSTI

HIPPOCRATES AND THE LEGAL PARADOXES OF THE PRESENT

Jiří KUBÍK

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky

Anotace: Článek si klade za cíl upozornit, že vliv právních předpisů na medicínskou praxi lékařů roste a klade si neskromnou otázku, spolu se snahou odpovědi, zda tento trend nemůže být překážkou ve vlastní činnosti lékaře.

Klíčová slova: lékař, lékař v historii, Hippokrates - přísaha, realita léčebného procesu, právní normy, právní paradoxy, historie, odpovědnost, trestnost

Annotation: The article aims to point out that the impact of legislation on the medical practice of physicians is growing and raises an immodest question, along with the effort to answer whether this trend cannot be an obstacle in the physician's own activities.

Keywords: doctor, doctor in history, Hippocrates - oath, reality of medical process, legal norms, legal paradoxes, history, responsibility, criminality

PRÁVNÍ A MANAŽERSKÁ PROBLEMATIKA KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ VE ZDRAVOTNICTVÍ V DOBĚ PANDEMIE

LEGAL AND MANAGERIAL ISSUES OF THE HEALTHCARE CRISIS MANAGEMENT DURING THE PANDEMIC

Olga SOVOVÁ

*Centrum zdravotnického práva Právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze;
Katedra veřejnoprávních disciplín, Policejní akademie České republiky v Praze;
advokátka*

Anotace: Nezastupitelnou roli v rámci nalezení rovnováhy mezi zájmem pacienta a zájmem poskytovatele zdravotních služeb hraje způsob organizace a řízení zdravotnického zařízení a dosahování stanovených cílů prostřednictvím zdravotnických profesionálů. Klíčovou úlohou veřejné moci při zajištění zdravotní péče v současné pandemické situaci jak celosvětově, tak v jednotlivých státech, je vyrovnat se s požadavky krizové situace právně i manažersky u jednotlivých poskytovatelů zdravotní péče a rovněž v rámci veřejné správy. Příspěvek se zabývá zkušenostmi České republiky v době dlouhodobého nouzového stavu při překonávání krizové situace v oblasti ochrany veřejného zdraví. Příspěvek si klade za cíl prozkoumat úlohu, postavení a kompetence veřejné správy, poskytovatelů zdravotní péče a zdravotnických profesionálů s ohledem na požadavky právního státu, bezpečnosti poskytované péče, ochranu veřejného zdraví. Příspěvek se zabývá také dopady nouzového stavu a krizového řízení na práva a povinnosti příjemců péče.

Klíčová slova: krizové řízení, zdravotní péče, veřejné zdraví, nouzový stav, veřejná správa, právní stát

Annotation: The way of organisation and management of the medical facility and achieving goals through medical professionals play an irreparable role in the framework of looking for the equilibrium between of the interests of the patient and healthcare provider. The critical task of the public authority when providing for the healthcare in the contemporary pandemic situation, both worldwide and nationally, is to copy legally and managerially with the demands of crisis by individual providers as well as within the public administration. The paper highlights the experience of the Czech Republic during the long-term emergency status when overcoming the crisis in the protection of public health. The paper examines the role, position and the authority of the public administration, healthcare providers and medical professionals. The paper focuses on the demands of the rule of law, health services safety, public health protection. The paper looks into the rights and obligations of the healthcare recipients.

Keywords: crisis management, health care, public health, emergency status, public administration, the rule of law

ZÁKONNÝ ČLÁNOK XIV Z ROKU 1876. OTÁZKA RIEŠENIA EPIDEMICKEJ SITUÁCIE A BOJA PROTI INFEKČNÝM CHOROBÁM V UHORSKU

LEGAL ARTICLE XIV FROM 1876. THE TACKLE OF EPIDEMIC SITUATION AND COMBATING INFECTIOUS DISEASES IN THE KINGDOM OF HUNGARY

Matej GOGOLA

*Ústav sociálneho lekárstva a lekárskej etiky, Lekárska fakulta,
Univerzita Komenského v Bratislave*

Anotácia: Zákonný článok XIV z roku 1876 bol prvým zdravotníckym zákonom v Uhorsku a v porovnaní so zdravotným zákonodarstvom ostatných európskych krajín bol veľmi moderný. Skladal sa z dvoch častí a 176 paragrafov. Dvanásta kapitola sa v § 80 - § 91 venuje práve epidémiám a infekciám.

Kľúčové slová: Zákonný článok XIV z roku 1876, epidémia, infekčné choroby, Uhorsko

Annotation: Legal article XIV from 1876 was the first medical law in Kingdom of Hungary. Compared to the health legislation of other European countries was very modern. It consisted of two parts and 176 paragraphs. The twelfth chapter in § 80 - § 91 deals with epidemics and infections.

Keywords: Legal Article XIV from 1876, Epidemy, Infectious Diseases, Kingdom of Hungary

COVID-19: NOVÉ OCHORENIE

COVID-19: A NEW DISEASE

Juraj GAŠPAROVIČ

*Oddelenie virológie, Ústav mikrobiológie, Lekárska fakulta,
Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave*

Anotácia: Epidemiologické infekčné ochorenie spôsobené SARS-CoV-2 sa nazýva koronavírusová choroba-19 (COVID-19). Prítomnosť COVID-19 sa prejavuje niekoľkými príznakmi, od asymptomatických / miernych príznakov až po ťažké formy choroby a smrť. Inkubačná doba je približne 3 - 14 dní a prenáša sa tzv. kvapôčkovou infekciou. U starších pacientov infikuje COVID-19 dolné dýchacie cesty s potenciálom viesť k smrteľnej pneumónii. Medzi ďalšie nešpecifické príznaky patrí horúčka, kašeľ, myalgia, dyspnoe s hnačkami alebo bez nich. V súčasnosti je COVID-19 liečený dostupnými antivírusovými liekmi na zlepšenie príznakov a v závažných prípadoch sa u infikovaných pacientov používa podporná starostlivosť vrátane inhalácie kyslíka a umelej ventilácie. Kvôli rýchlemu rozšíreniu vírusu sa však COVID-19 na celom svete stal ochorením, ktoré spôsobuje medicínsky, ekonomicky a sociálny problém

Kľúčové slová: COVID-19, koronavírus, SARS-CoV-2, infekčné ochorenie, umelá ventilácia, PCR testy

Annotation: The epidemiological infectious disease caused by SARS-CoV-2 is called coronavirus disease-19 (COVID-19). The presence of COVID-19 is manifested by several symptoms, from asymptomatic / mild symptoms to severe disease and death. The incubation period is approximately 3-14 days and is transmitted by droplet infection. In elderly patients, COVID-19 infects the lower respiratory tract with the potential to lead to fatal pneumonia. Other non-specific symptoms include fever, cough, myalgia, dyspnoea with or without diarrhea. COVID-19 is currently being treated with available antiviral drugs to improve symptoms, and in severe cases, supportive care, including oxygen inhalation and artificial ventilation, is used in infected patients. However, due to the rapid spread of the virus, COVID-19 has become a disease worldwide, causing a medical, economic and social problem.

Keywords: COVID-19, coronavirus, SARS-CoV-2, infection disease, mechanical ventilation, PCR tests

MEDICÍNSKE PRÁVO A VÝZVY ZÁKONODARCU V OPATRENIACH NA BOJ S KORONAVÍRUSOM SARS-COV-2

MEDIZINSRECHT UND HERAUSFORDERUNGEN FÜR GESETZGEBER IN MASSNAHMEN ZUR BEKÄMPFUNG DES CORONAVIRUS SARS-COV-2

Róbert DOBROVODSKÝ

*Katedra občianskeho a obchodného práva, Právnická fakulta,
Trnavská univerzita v Trnave*

Anotácia: Zákony, nariadenia, výnosy a odporúčania – aktuálna pandémia korony je aj pre Slovensko veľkou výzvou s ohľadom na právo, keď je nevyhnutné konať v rekordne krátkom čase. Množstvo novo prijatých predpisov ukazuje svoje silné stránky, avšak zároveň i slabé stránky politického systému na Slovensku.

Kľúčové slová: medicínske právo, legislatívny proces, koronavírus SARS-CoV-2, Národná rada Slovenskej republiky, vláda, ministerstvo

Anmerkung: Gesetze, Verordnungen, Erlasse und Empfehlungen – die aktuelle Corona-Pandemie ist für Slowakei auch in rechtlicher Hinsicht eine Herausforderung, auf die sie in Rekordzeit reagieren mussten. Die Vielzahl der neu beschlossenen Vorschriften offenbarten die Stärken, zugleich aber auch die Schwächen des politischen Systems in der Slowakei.

Schlüsselwörter: Medizinsrecht, Gesetzgebung, Coronavirus SARS-CoV-2, Nationalrat der Slowakischen Republik, Regierung, Ministerium

PRACOVNOPRÁVNE ASPEKTY VÝKONU ZDRAVOTNÍCKEHO POVOLANIA V ČASE MIMORIADNEJ SITUÁCIE A NÚDZOVÉHO STAVU VYHLÁSENÉHO V SÚVISLOSTI S OCHORENÍM COVID-19

ARBEITSRECHTLICHE ASPEKTE DER LEISTUNG DER ÄRZTESCHAFT IN NOT- UND AUSNAHMEZUSTÄNDEN IM ZUSAMMENHANG MIT COVID-19

Vojtech FÖLDES

*Katedra medicínskeho práva, Lekárska fakulta,
Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave; advokát*

Anotácia: Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) dňa 11. marca 2020 vyhlásila prepuknutie koronavírusu známeho ako COVID-19 za celosvetovú pandémiu. Masívne rozšírenie ochorení COVID-19 si vyžiadalo viacero závažných legislatívnych zmien a úprav súčasných platných právnych predpisov. Článok je zameraný na legislatívne zmeny v právnom poriadku Slovenskej republiky, týkajúce sa pracovnoprávnej úpravy výkonu práce zdravotníckych pracovníkov v čase mimoriadnej situácie a núdzového stavu, vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19.

Kľúčové slová: výnimočný stav, núdzový stav, zdravotnícky pracovník, pracovná povinnosť, pracovná pohotovosť, skončenie pracovného pomeru, pracovný pomer na dobu určitú, bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, štrajk, zákaz štrajku

Anmerkung: Am 11. März 2020 erklärte die Weltgesundheitsorganisation (WHO) den Ausbruch eines als COVID-19 bekannten Coronavirus zu einer globalen Pandemie. Die massive Verbreitung von COVID-19 erforderte mehrere wichtige Gesetzesänderungen und Anpassungen der geltenden Gesetzgebung erforderlich gemacht. Der Artikel konzentriert sich auf Gesetzesänderungen in der Rechtsordnung der Slowakischen Republik, die im Zusammenhang mit der COVID-19-Krankheit erklärte arbeitsrechtliche Regelung der Leistung der Arbeit von Beschäftigten im Gesundheitswesen in Not- und Ausnahmeständen betreffen.

Schlüsselwörter: Ausnahmestand, Notzustand, Gesundheitspfleger, Arbeitspflicht, Arbeitsnotfall, Beendigung des Arbeitsverhältnisses, befristete Beschäftigung, Beschäftigungssicherheit und Gesundheitsschutz, Streik, Streikverbot

**OBMEDZENIA ĽUDSKÝCH PRÁV POČAS NÚDZOVÉHO STAVU VYHLÁŠKAMI
ÚRADU VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

**RESTRICTIONS ON HUMAN RIGHTS DURING THE STATE OF EMERGENCY
BY THE DECREE OF THE PUBLIC HEALTH AUTHORITY OF THE SLOVAK
REPUBLIC**

Marica PIROŠÍKOVÁ

*Katedra občianskeho a pracovného práva, Právnická fakulta,
Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici*

Anotácia: Príspevok autorky sa zaoberá obmedzeniami ľudských práv počas núdzového stavu a ich právnym základom v Slovenskej republike. Všetky núdzové opatrenia a obmedzenia ľudských práv podliehajú trom všeobecným podmienkam, a to nevyhnutnosti, proporcionalite a dočasnosti. Tieto podmienky sa pravidelne uplatňujú a interpretujú v judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva. Príspevok sa zaoberá aj stanoviskami Benátskej komisie týkajúcimi sa núdzových opatrení a analyzuje situáciu v Slovenskej republike z hľadiska medzinárodných ľudskoprávných štandardov osobitne sa venujúc hybridným právnym aktom, ktoré vydáva Úrad verejného zdravotníctva SR.

Kľúčové slová: mimoriadna situácia, núdzový stav, ľudské práva, právny štát, Benátska komisia, Európsky súd pre ľudské práva, nevyhnutnosť, proporcionalita, dočasnosť, Úrad verejného zdravotníctva SR

Annotation: The author's contribution deals with the human rights restrictions during the state of emergency and their legal basis in the Slovak Republic. All emergency measures and human rights restrictions are subject to three general conditions - those of necessity, proportionality and temporariness. These conditions have been regularly applied, and interpreted in the case-law of the European Court of Human Rights. The contribution also deals with the Venice Commission opinions concerning emergency situations and analyzes the situation in the Slovak Republic from the international human rights standards, especially dealing with the hybrid legal acts adopted by the Public Health Authority of the Slovak Republic.

Keywords: extraordinary situation, state of emergency, human rights, Rule of law, Venice Commission, European Court of Human Rights, necessity, proportionality, temporariness, Public Health Authority of the Slovak Republic

CEZHRANIČNÁ ZDRAVOTNÁ STAROSTLIVOSŤ V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

CROSS-BORDER HEALTH CARE IN THE SLOVAK REPUBLIC

Zuzana FÖLDESOVÁ MOTAJOVÁ

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky

Anotácia: Smernica je spolu s nariadeniami Európskeho parlamentu a Rady 883/2004 a 987/2009 právnym nástrojom upravujúcim práva a povinnosti migrujúcich osôb pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Podľa smernice majú pacienti právo na bezpečné a kvalitné ošetrovanie v rámci členských štátov EÚ a na zodpovedajúcu úhradu nákladov. S pacientmi, ktorí cestujú do iného členského štátu EÚ, aby im tam bola poskytnutá zdravotná starostlivosť, sa má zaobchádzať rovnako ako s občanmi krajiny, v ktorej sú ošetrovaní. Národným kontaktným miestom je Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou a jeho úlohou je poskytovať pacientom praktické informácie o podmienkach a výškach úhrad za poskytnutú zdravotnú starostlivosť, o možných ošetrovaniach, o poskytovateľoch, o postupoch pri odškodňovaní. Smernica bola transponovaná zákonom č. 220/2013 Z.z.

Kľúčové slová: potrebná zdravotná starostlivosť, plná zdravotná starostlivosť, zdravotná starostlivosť zo súhlasom zdravotnej poisťovne, cezhraničná zdravotná starostlivosť, úhrada, predchádzajúce povolenie

Annotation: The Directive, together with Regulations 883/2004 and 987/2009 of the European Parliament and of the Council, is a legal instrument regulating the rights and obligations of migrants in the provision of healthcare. According to the directive, patients have the right to safe and high-quality treatment within the EU Member States and to be reimbursed accordingly. Patients traveling to another EU Member State to receive healthcare should be treated in the same way as citizens of the country where they are being treated. The National Contact Point is the Office for Healthcare Supervision and its role is to provide patients with practical information on the conditions and amounts of reimbursement for healthcare provided, on possible treatments, on providers, and on compensation procedures. The Directive was transposed by Act no. 220/2013 Coll.

Keywords: necessary health care, full health care, health care with the consent of the health insurance company, cross-border health care, reimbursement, prior authorization

NĚKOLIK POZNÁMEK K TRESTNĚPŘÁVNÍ OCHRANĚ LIDSKÉHO EMBRYA A LIDSKÉHO GENOMU

EINIGE ANMERKUNGEN ZUM STRAFRECHTLICHEN SCHUTZ DES MENSCHLICHEN EMBRYOS UND DES MENSCHLICHEN GENOMS

Miroslav MITLÖHNER

*Ústav sociální práce, Filozofická fakulta, Univerzita Hradec Králové;
Ústav státu a práva Akademie věd České republiky*

Anotace: Český právní řád poskytuje lidskému životu maximální ochranu. Chrání nejen člověka od jeho narození, ale i lidské embryo a lidský genom. Podle českého trestního práva se neoprávněné nakládání s lidským embryem a lidským genomem kvalifikuje jako trestný čin. Autor ve svém sdělení naznačuje některé možnosti řešení.

Klíčová slova: embryo, genom, lidská tkáň, trestné činy proti životu a zdraví

Anmerkung: Das tschechische Rechtssystem bietet maximalen Schutz für das menschliche Leben. Es schützt nicht nur den Menschen vor der Geburt, sondern auch den menschlichen Embryo und das menschliche Genom. Nach tschechischem Strafrecht gilt der unbefugte Umgang mit dem menschlichen Embryo und dem menschlichen Genom als Straftat. In seiner Mitteilung schlägt der Autor einige mögliche Lösungen vor.

Schlüsselwörter: Embryo, Genom, menschliches Gewebe, Verbrechen gegen Leben und Gesundheit

BEZÚHONNOSŤ AKO JEDNA Z PODMIENOK NA VÝKON ZDRAVOTNÍCKEHO POVOLANIA

INTEGRITY AS ONE OF THE CONDITIONS OF A HEALTHCARE PROFESSION

Ján HRIVNÁK

*Úrad špeciálnej prokuratúry, Generálna prokuratúra Slovenskej republiky; prokurátor;
Katedra medicínskeho práva, Lekárska fakulta, Slovenská zdravotnícka univerzita
v Bratislave*

Anotácia: Vysvetlenie pojmu bezúhonnosť ako podmienky na výkon zdravotníckeho povolania. Poukazujem na riziká spáchania vybraných trestných činov zdravotníckym pracovníkom. V prípade právoplatného odsúdenia za špecifikovaný trestný čin, zdravotnícky pracovník stráca bezúhonnosť, čo má za následok nemožnosť vykonávať zdravotnícke povolanie až do času zahľadania odsúdenia. Rozsah bezúhonnosti je rámcovo upravený zákonom č. 578/2004 Z.z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov a tiež zákonom č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní.

Kľúčové slová: zdravotná starostlivosť, zdravotnícke povolanie, zdravotnícky pracovník, bezúhonnosť, trestný čin, Trestný zákon, Trestný poriadok, preukazovanie bezúhonnosti

Annotation: Explanation of integrity meaning, as one of the conditions of a healthcare profession. I am pointing at the risks of committing selected crimes by a healthcare professional. In case of a final judgement confirmed for a specific crime, a healthcare professional loses the integrity which leads to an obstruction on side of fulfilment of a healthcare profession, until the conviction is expunged. The scope of integrity is defined by Act. No. 578/2004 Coll. on Health Care Providers, Healthcare Professionals and Professional Healthcare Associations, and amending and supplementing certain laws, as amended by later regulations and by Act. No. 455/1991 Coll. on Trade Licensing.

Keywords: Healthcare, Healthcare Profession, Healthcare Professional, Integrity, Crime, Criminal Code, Criminal Procedure Code, Proving Integrity

K PRÁVNÍ ÚPRAVĚ ODLEHČOVACÍ SLUŽBY

ÜBER DIE GESETZGEBUNG ZU HILFSDIENSTEN

Petr LOJAN

Vysoká škola podnikání a práva, Hradec Králové

Anotace: Příspěvek pojednává o odlehčovací službě jako pomoc rodině klienta při domácí péči. Dále se zabývá otázkami spojenými se souhlasem klienta s umístěním do odlehčovací služby a vlivem svéprávnosti.

Klíčová slova: odlehčovací služba, sociální služby, svoboda projevu, svéprávnost, odlehčení

Anmerkung: Die Mitteilung befasst sich mit Hilfsdienst zur häuslichen Pflege. Es befasst sich auch mit Fragen im Zusammenhang mit der Zustimmung des Kunden zur Aufnahme in den Hilfsdienst. Einfluss auf die Selbstbestimmung.

Schlüsselwörter: Hilfsdienst, Sozialdienste, Meinungsfreiheit, Rechtsfähigkeit, Erleichterung

ZDRAVOTNÁ STAROSTLIVOSŤ A PRÁVNA ZODPOVEDNOSŤ

HEALTHCARE AND LEGAL LIABILITY

Pavol KÁDEK

Ústav sociálneho lekárstva a lekárskej etiky, Lekárska fakulta, Univerzita Komenského v Bratislave; Katedra medicínskeho práva, Lekárska fakulta, Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave

Anotácia: Uvažovanie o možnej právnej zodpovednosti zdravotníckych pracovníkov nechce nijakým spôsobom dehonestovať prácu zdravotníckeho personálu, či degradovať nespochybniteľnosť významného postavenia zdravotníckeho povolania v ľudskej spoločnosti, ale práve naopak, chce byť akýmsi mementom, že aj s takýmto špecifickým druhom právnej zodpovednosti sa je možné v aplikačnej praxi stretnúť.

Kľúčové slová: pacient, zdravotná starostlivosť, medicína, právna zodpovednosť

Annotation: In considering the possible legal liability of the healthcare workers, the author does not wish in any way to dishonest the work of healthcare professionals or degrade the undeniably important position of the medical profession in human society; on the contrary, this work should be a reminder, that even such a specific kind of legal liability can be encountered in the application practice.

Keywords: Patient, Healthcare, Medicine, Legal Liability

Sympóziá, kolokviá, konferencie

**MEDICÍNA A PRÁVO –
MINULOSŤ, PRÍTOMNOSŤ, BUDÚCNOSŤ
II. ročník**

Zborník abstraktov z medzinárodnej on-line vedeckej konferencie
konanej dňa 17. 12. 2020

Vydal: Inštitút medicínskeho práva
I. vydanie. Bratislava, 2020
Počet strán: 24
ISBN 978-80-570-2635-8